

TN

1984

TJUGONDE ÅRGÅNGEN

Ja, tänk att denna tidning nu utkommit årligen i 20 år. Ända sedan 1965. Fantastiskt!!

Varje år kommer något nytt och så även nu. TN har lyckats etablera samarbete med republikens nystartade nyhetsbyrå "Troll-Apport" och i rapporteringen därifrån ingår vidstående vinjetter. Dessa återkommer lite här och var i årets förnämliga blad.

En ingående presentation av kommande sommars träffpunkt får ni också. Vi kan avslöja att det blir Höje gård på Omberg i Östergötland. En ordentlig beskrivning av Rallarrosen får vi också i denna tidning. "Rallarrosen" (se teckningen) blev ju i somras utsedd till Trollsykiens egen blomma och då kan det vara bra om alla vet hur den ser ut. Det visade sig för övrigt att denna blomma har inte mindre än 85-talet provinsnamn.

Jodå, det blev Sven Ivarsson som i år tog hem det åtråvärda "Stormästerskapet".

Sven Ivarsson, president Ivaros sändebud i vår republik, var nästan rörd till tårar när han fick mottaga segerbucklan. Därmed har han sin första in-teckning i "Trofén" som nu har vandrat i åtta år, sedan 1977.

TN GRATULERAR Å DET VARMASTE!!

BERGSJÖ-TRÄFF

Det var en härlig träff vi hade i Bergsjö i somras. Detta kan väl ingen av er ha glömt. Vilket mottagande! Hela värdfamiljen i bygdedräkt. Visst kändes detta i hjärtat. När vi dessutom hade den verkliga turen med vädret kan det väl knappast finnas något att klaga på.

Årets TN-alfabete ägnas också helt åt Träffen. Och författaren har verkligen uppsnappat vad som hände denna julivecka.

HÄR HAR NI "BLINDTARMEN"

Ledarsidan för en tidning är som blindtarmen för människan. Den ska finnas där, men ingen vet varför.

Eftersom det ni nu håller i handen är en högtstående tidning med relativt gott anseende måste den naturligtvis också ha en ledarsida - som den här gången blir bara halv...

Den här tidningen är också rätt unik i det avseendet att politik inte får behandlas. Den får på sin höjd sträcka sig till utfallet av pensionsreformen.

Det är klart att man gärna skulle vilja tala om vissa människors maktbegär. Men det gör man förstås inte.

Det pågår ju utanför vår republik vissa samverkanstankar. Två maktgalna människor har bestämt sig för att slå sina påsar ihop. Duon har inget annat gemensamt än önskan om

makt.

Båda tar kanske nattvarden. Den ena ganska ofta. Den andra när det passer sig för PR-jobbets skull. Men i övrigt har de båda synnerligen väsensskilda uppfattningar.

Sådant skulle man till exempel kunna tala om på en normal ledarsida. Men inte i denna tidning. Vi vill nämligen behålla vår höga standard och inte falla i "galenskaparnas" grop.

Därför avstår vi ifrån att säga någonting alls utan berättar bara i all korthet att den tidning ni nu har fått är resultatet av många människors flit.

Vi på redaktionen är tacksamma för att så många har velat medverka och vi hoppas förstås att tidningen ska bli ordentligt läst under juldagarna.
HA EN TREVLIG HELG!!!!!!

BÄSTE MAN BORDE VINNA

Han har då en erbarmlig otur den där Eric. Han är ju faktiskt bäst i alla grenar och ändå förlorar han...

Ingen kan fatta hur det egentligen går till.

Som i sommarens boccia-turnering till exempel. Eric var naturligtvis den givne vinnaren, men blev ändå bara trea.

Hur kan sådant gå till? Likadant var det i femkampen.

Ingen hade väl väntat sig någon annan vinnare än Eric - men nog sjutton var det någon annan som vann!

Ingen kan fatta vad som händer. Bara att något händer.

När Eric spelade boccia-final mot Nils och Bobo förlorade han båda sina matcher. Detta är otroligt. Tur att inte matcherna var med på tipset. Då hade det blivit storodds.

Likadant i femkampen. Tolva blev han - Eric.. Hur fasen tävlar ni

egentligen????

Här intill finns slutresultaten i femkampen och finalresultaten i boccia. Läs och begrunda.

Men nästa år då ska dom tas.....

BOCCIA-FINAL

Nils - Bobo	10 - 9
Bobo - Eric	10 - 7
Nils - Eric	10 - 4

SLUTSTÄLLNING

Nils	4 poäng
Bobo	2 poäng
Eric	0 poäng

FEMKAMP HERRAR

1) Bobo	17 poäng
2) Hans Ö	16 "
Sven	16 "
4) Lasse	15 "
5) Anders	14 "
6) Conny	13 "
7) Orvar	12 "
Sverker	12 "
9) Ingemar	11 "

Hasse A	11 "
Lennart	11 "
12) Eric	10 "
Sture	10 "
Bernie	10 "
15) Nils	9 "
Magnus	9 "

DAMER

1) Kerstin	19 poäng
2) Kristina	16 "
3) Lena	14 "
4) Birgitta	13 "
5) Stina	12 "
Anna-Lena	12 "
7) Agneta	11 "
Ingegerd	11 "
Anita H	11 "
10) Elisabeth	8 "
11) Margareta	7 "
12) Marina	6 "
Anna	6 "

BARN

1) Fredrik	15 poäng
2) Mikael	13 "
3) Per-Olov	11 "
Per-Ander	11 "
5) Lill-Anit	8 "
6) Stefan	7 "
7) Annika	6 "
Anders	6 "
9) Markus	1 "

RALLARROSEN REPUBLIKENS EGEN BLOMMA

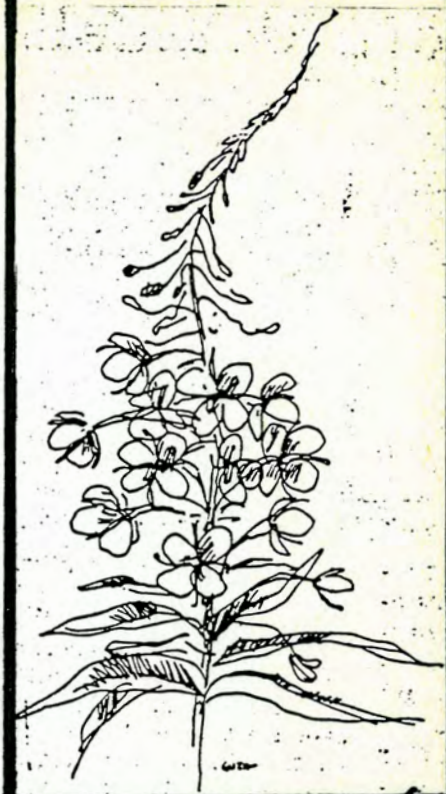
Vid Republikens senaste sammankomst utsågs Rallarrosen till Republikens egen blomma. Det var president Ivaros sändebud som meddelade presidentens beslut om att uppta "Rosen" som Republikens blomma. Jag vet inte hur det var, men det var något om att den blommar alltid när invånarna träffas, eller något liknande han yttrade. Jag kan inte säga hur han fick ihop det på slutet, men det lät i alla fall vackert.

Eftersom jag är den i släkten som befunnits ha stor kännedom om blommor vill jag då meddela följande om Republikens egen blomma. (Jag har då undantagit

Anna Kristinasdotter som också har vissa kunskaper, men hon har ju alltid facit i hand, medan jag förvärvat mina kunskaper på fri hand) Rallarrosen, eller *Chamaene rium angustifolium*, som vi kännare säger, har egentligen inget svenskt egennamn. Den förekommer under olika svenska namn beroende på vilken bok om den svenska floran man fått tag i. Till och med det latinska namnet förekommer i två varianter, en tidig och en sen.

85-TAL NAMN

Däremot har Rallarrosen ett 85-tal olika provinssnamn, enligt en förteckning som gjordes 1907 av August Lyttkens.

I en bok från 1939 av Torsten Lagerberg bekräftas Lyttkens antaganden och vidimeras de flesta provinssnamnen. Det märkliga är att man inte i någon av böcker- (forts nästa sida...)

Rallarros

*Rallarrosen lång och ståtlig
är kalhyggenas blomma*

*I tusental vandrar de in
över de kala landen
i skogarnas gömslen*

*Och de blommor
och förskönar
vad människorna
skövat och förfulat*

*De breder sig mjukt
kring de kala berghällarna*

*Det ger bitterglädje
när man ser ut över
de blommande landen i
skogarnas gömslen.*

BIRGITH ANDERSSON

Forts från föreg sida..
na finner just provinsnamnet Rallarros. trots att det är det vanligaste namnet på växten i Norrland. Att Lyttkens missade detta provinsnamn kan vi förlåta eftersom provinsnamnet Rallarros dök upp först i och med rallarnas intåg i den svenska historien. Och rallarna var alltså de som byggde järnvägen i Sverige i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet.

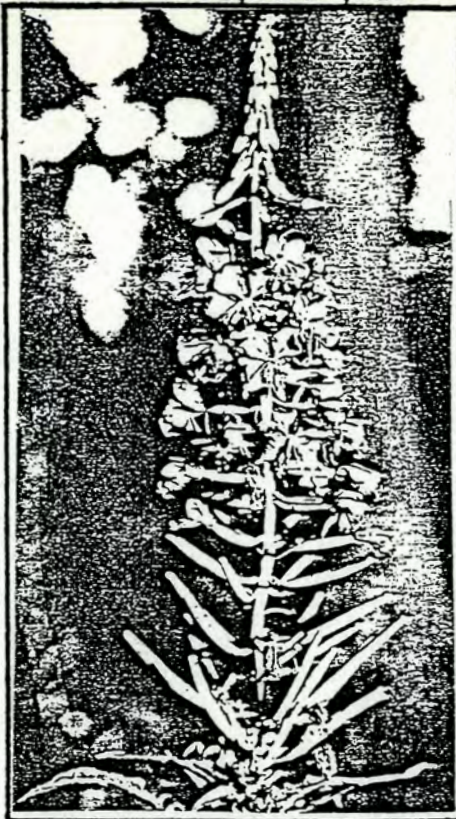
Det sägs att rallaren inte hade råd att uppvakta sin kära med några rosor utan det fick i stället bli denna växt som mest förekommer under provinsnamnet Mjölkört. Därav alltså provinsnamnet Rallarros. Bland provinsnamnen förekommer en rad olika just med ordet mjölk eller mjölke. Här är några namn: Åldermjölke, Imjölke, Annmjölk, Ellmjölk, Råmjölksgräs och Hömjölke är några namn. Men växten har som sagt ett 85-tal olika namn och jag skall här bara ange några, nämligen Himmelsgräs, Himmelsört, Himmelsstraf, Kalrumpa, Råfrumpa, Kattrumpa, Hästsvans, Kropp, Praktduna, Dunört, Spiregräs, Bergkamp, Alamonk, Ålemoll, Getstabb, och Bomullsgräs.

SOM BOMULL

Att den också kallas Bomullsgräs är inte förvånande om man läser Retzius Flora från 1806. Där står det nämligen om denna växt:

"Denna ull låter icke allenast nyttja sig till allt detsamma som verkelig bomull, till spånad, väf och stickning, hälst om den blandas med litet bomull till wadd, ljus- och lampvekar, till stopp-

ning i täcken, klädesplagg och dylikt, utan i lagom proportion blandad med Hare, Kanin, Kas-

torshår är ganska god till fina hattar".

Att Rallarrosen ofta kallas något med mjölk har att göra med en avhandling av professor Westbeck 1744 där han hävdar att man bör ge korna denna växt för att förbättra mjölkproduktionen hos korna.

Rötterna till blomman har i äldre tider använts i folkmedicinen, men torde numera ha fallit i glömska. Som tesurrogat har bladen kommit till stor användning genom tiderna.

Med dessa rader hoppas jag ni nu fått en hög kunskapsnivå när det gäller Republikens blomma. Därutöver har vi fört in namnet Rallarros som ytterligare provinsnamn till de tidigare 85.

SAMRÅD

Någon kanske frågar sig varför blomman inte har något enhetligt svenskt namn och jag har därvid

samrått med en fil lic 'Carl Rylander Ryl i ämnet.

Han säger att det förmodligen beror på att den haft alltför många provinsnamn för att man skulle kunna använda sig av ett enhetligt svenskt namn i de böcker som utgivits om den svenska floran. Han tror dig dock veta att det mest förekommande namnet i böcker är just Mjölkört, men den förekommer i andra böcker om vår flora under andra namn.

INTE DÅLIGT

Vi har alltså upphöjt en blomma som inte har något svenskt namn, men från och med nu är dock Republikens namn enhetligt, nämligen Rallarros. Det enda namn som inte förekommer i böckerna. Det är inte dåligt att lyckas hitta ett namn på en blomma, som förekommer i 85 olika versioner, utan att använda något eller någon del av de provinsnamn som förekommer.

Säga vad man vill om presidenten, men lite egen är han, liksom Republiken och dess invånare.

SVERKER HENRIKSSON

VÄRDEFULL KALK

- Försurningen i sjöarna längs Sörmlandsleden är nu helt stoppad till följd av alla kalklass jag har kört dit, meddelar i dag PRO-chefen i Trollsykien, Yassir Algotsson...

O M B E R G

TRÄFF-PUNKT
TROLLSYKIEN
1985

ÖSTGÖTARNAS HELIGA BERG

Författaren K G Ossiannilsson sade i ett tal 1946 som hölls på Hjässan, Omberg, följande.

- Omberg är östgötarnas heliga berg.

Det är några hundra meter från den plats där dessa ord yttrades som Trollsykiens invånare skall träffas till sin årliga sammankomst 1985.

Omberg är - och har varit - en samlingspunkt för östgötarna. "Annandag Hjässe" är ett känt begrepp i Östergötland än i dag och alltjämt träffas folk på Annandag pingst vid Hjässan på Omberg.

Att Omberg har varit en samlingspunkt långt tillbaka i tiden vittnar sentida fynd om.

Bland annat har en stenåldersboplatz grävts fram under 1900-talet. Utgrävningarna avslutades 1980. Det mest märkliga med platsen är att här möts fyra stenålderskulturer från fyra olika bänderstreck: Nordlig fångstkultur, sydlig bondekultur, västlig trattbägarkultur och östlig gropkeramikerkultur.

Munkarna kom till Alvastra, vid foten av Omberg, omkring 1100-talet. Stenåldersboplatzen härrör från 4 000 år tidigare. Stenåldersboplatzen var förlagd till ett träsk och är alltså byggd på pålar. Vår för man bosatte sig i detta träsk tvistar de lärde om. Till en början trodde man att det var av försvarsskäl man bosatte sig i träsket. Senare tids forskning visar

att det i stället kanske är en kultplats, alltså en offerplats.

SÄGNERNA

Det finns åtskilliga sägner som är förknippade med Omberg och en stor del av dem härrör från drottning Omma. Hon ansågs vara hustru till Oden och som sådan skulle hon vara till hälften människa och till hälften uv. Hon rövade bort väna jungfrur och lekande barn och var en fasa för hela bygden.

När Omma till slut dödades och hennes borg revs av den uppretade befolkningen begravdes hon under Hjässan. Enligt andra källor var drottning Omma en hund. Vilken som är den rätta överlåter jag till läsaren att avgöra.

MÅNGA FRIARE

Enligt sägnerna hade emellertid drottning Omma många friare. Och det var jättar av varjehanda slag. Till dem hör jätten Rödgavel, jätten Ramunder, som bodde i östra Östergötland och gav namn åt Ramunderberget i Söderköping.

Ringabergsbusen var en jätte i Västergötland som också friade hos drottning Omma, men hon var uppenbarligen ett svärfångat byte. När jätten försökte ta sig upp på Omberg från Vättern slog hästen hoven i bergväggen. Såväl häst som ryttare samlade tillbaka ner på isen, som brast och båda drunknade. Sedan dess sitter drottning Omma och gråter och hennes tårar rinner ner i Rödgavels grotta. Där hästens hov träffade berget uppstod det tio meter breda märke som i dag kallas Rödgavels port.

EVIG DROTTNING

Verner von Heidenstam har skrivit åtskilligt om drottning Omma. Han säger:

- Människorna veta ingenting mera om henne än hennes namn. Den som vill utleta något mer får hålla sig gömd bakom buskar och stubbar och noga höra på de flygande och springande skogsvarelsernas skrikande pladder i hennes jaktmarker. Som dimmornas drottning är hon förvisso evig. Som sådan behöver vi aldrig tvivla på henne. Men låt oss lämna alla möjligheter öppna. Visst kan hon ha funnits och fortfarande finnas i mera konkret form. En dag kanske du möter henne -

(Forts nästa sida...)

(forts fr föreg sida..)

kvinnan med det silverglänsande håret som Heidenstam talar om i ett av sina verk.

SVERKER STYRDE

Omberg, eller kanske snarare Alvast-
ra som ligger på sydslutningen,
är också förknippat med namnet
Sverker. Det är dock inte skriva-
ren av dessa rader som åsyftas,
utan istället Sverker den äldre
och Sverker den yngre. Sverkerät-
ten regerade här under senare de-
len av 1100-talet och början av
1200-talet..

Det var Sverker den äldre som in-
bjöd cisterciensermunkarna efter
sitt tillträde som kung 1130. Det
var alltså dessa som kom att bygga
Alvastra kloster, som idag endast
är en klosterruin.

Skälet till att det idag endast
återstår en ruin har att göra med
Gustav Vasa. Om ni kommer ihåg nå-
got från historiektionernas tid
i skolan så bröt ju Gustav Vasa
med påven och förföljde systema-
tiskt katolikerna och munkarna var
naturligtvis katoliker.

Gustav Vasa och hans underställda
män drog sig därför inte för att
riva klosterbyggnaderna och stenen
från dessa har bland annat använts
till att uppföra Vadstena slott.
Sten togs också av Per Brahe för
att uppföra ett slott på Visingsö.
En del sten används också till
att uppföra Hjo kyrka 1797.

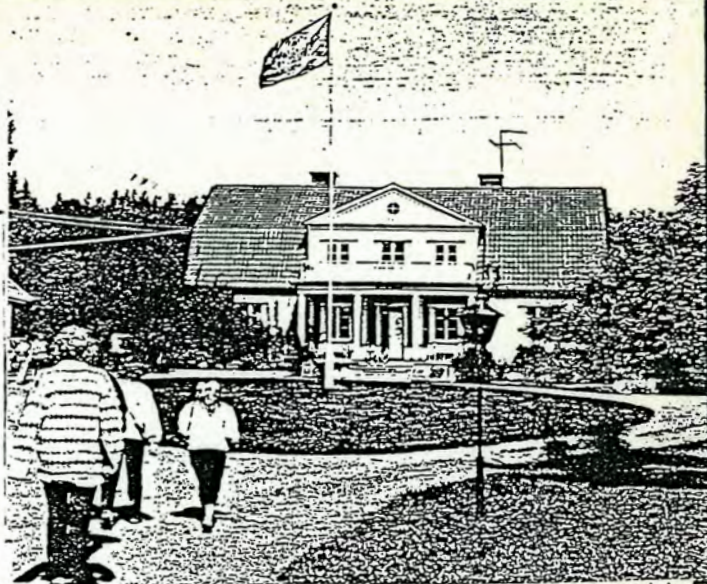
OND BRÅD DÖD

För att återgå till 1100-talet så
var kung Sverker en aktad man hos
munkarna och han skulle senare i
det närmaste bli helgonförklarad
av dem.

Kung Sverker den äldre gick emel-
lertid en ond bråd död till mötes.
År 1156 mördades han, förmodligen
på väg till julottan. Det finns
även uppgifter om att han skulle
ha mördats i sin säng.

Vad man däremot med säkerhet vet
är att det var någon i hans egen
uppvaktning som blev hans mördare.
Förmodligen en lejd mördare. I
Vissa uppteckningar utpekas stall-
drängen som mördaren.

Enligt de flesta uppteckningar av-
rättades mördaren genom att bit
för bit sänkas i kokande bly. Det
anses dock av samtida forskare som
mindre troligt att det var bly ef-
tersom det var en vara som var myc-

ket sällsynt vid denna tid och att
det skulle gått åt massor av bly
för att få en så pass stor gryta
att man kunde sänka en människa i
den. Förmodligen var det kokande
vatten.

Sverker den yngre, som var sonson
till den äldre, kom att regera mel-
lan 1216 och 1222. Sverker den yng-
re hade också ett gott förhållande
till munkarna på Alvastra kloster.
Hans regeringstid blev dock inte
lång utan vid endast 21 års ålder
avled han i samband med en resa
till Visingsö. Han hade då regerat
från 14 års ålder.

Som synes har kung Sverker spelat
en avgörande roll i trakterna
kring Omberg och flera platser min-
ner idag om hans storhetstid. Där
finns Sverkerskapellet och Sverker-
stenen.

Men det lugna klosterlivet i Al-
vastra kloster skulle snart förby-
tas i vilt tumult där munkarna os-
ta fick fly för att rädda sitt
skinn. Men då skriver vi 1500-ta-
let i historieboken.

KUNGLIGT JAKTNÖJE

Som jag tidigare nämnt kunde inte
Gustav Vasa förlika sig med den
katolska läran och han bröt för-
bindelserna med påven och Vatikan-
staten. Som ni kanske kommer ihåg
var Olof Palme förra året hos på-
ven på besök och förbindelserna
återupprättades. Det var den förs-
ta officiella kontakten sedan Gus-
tav Vasas dagar.

Gustav Vasa fördrev alltså munkar-
na från Alvastra och en "nedmonte-
ring" av klostret började. Stenen
användes bl a till Vadstena slott
som nämnts. Så sent som på 1800-

(Forts nästa sida....)

(Forts från föreg sida...)

talet togs sten från klostret för att användas i grunden till en ladugård i Alvastra. Numera får dock inget tas från platsen utan området är skyddat av fornminneslagen. Under Gustav Vasas tid började förmodligen uppbyggnaden av det som senare skulle heta Ombergs djurgård. Det var dock först under 1600-talet som djurgården kom att utvecklas. År 1618 fick ståthållaren på Vadstena slott i uppdrag att inhägna "en liten djurhage på Omberg".

Så värst liten var dock inte denna djurhage eftersom den omfattade 5 900 tunnland, det vill säga nästan 3 000 hektar mark. Runt djurhagen restes en fyra meter hög gärdsgård som var 8 800 famnar lång. (En famn är 1,78 meter)

Inom detta inhägnade område "utplanterades" hjort och dovhjort, som så småningom skulle bli kungligt jaktnöje. Och naturligtvis var det småbönderna runt omkring som fick se till att djuren hölls inom stängslet.

KUNGAJAKTER

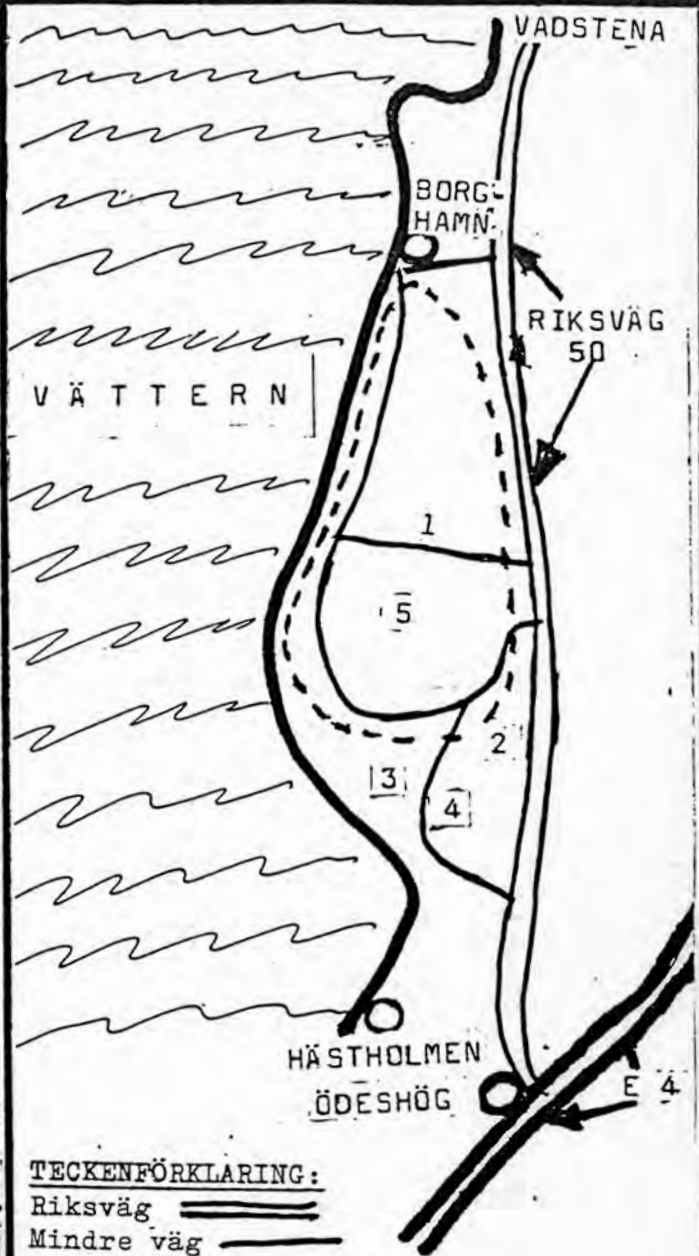
Höje gård blev under 1700-talet hovjägmästareboställe. Det huset brann ner 1921 men det är i den återuppförda byggnaden som republiken Trollsykiens invånare kommer att husera sommaren 1985.

Det skall då nämnas att här har åtskilliga kungligheter vistats, så det kanske är på tiden att en republiks invånare får sätta sin prägel på hovjägmästarebostället.

Bland de kungar som jagat här kan nämnas kung Fredrik under 1700-talet. Han sägs ha varit en dålig skytt på grund av alltför mycket destillerade drycker i samband med jakten. Detta klarades dock av genom att en kronoskytt alltid stod bakom kungen och sköt samtidigt. På det viset lyckades kung Fredrik fälla åtskilliga djur. Det berättas också att bönderna i bygden låste in sina döttra så länge kungen vistades där. Han var ju en känd kvinnojägare också.

TJUVSKYTTAR

Det goda hjortköttet var naturligtvis en begärlig vara och att undvika tjuvskytte var givetvis svårt. Men det gällde ju också att kunna bevisa brottet och det gällde kanske framför allt att spräcka sam-

TECKENFÖRKLARING:

Riksväg

Mindre väg

Gräns för Omberg

1. Höje kursgård

2. Alvastra klosterruin

3. Sverkerkapellet

4. Sverkersstenen

5. Ombergs hjässa (högsta punkt)

manhållningen för kronans män.

År 1662 gjorde underjägmästaren Henrik Semell en visitation hos bonden Sven i Bomhult. Man fann mängder av torkat hjortkött, sex hudar och "tre rätt sköna bysser". Sven i Bomhult och hans son åtalades, men vid rättegången på Vadstena slott frikändes de båda sedan "12 bofasta och trovärdiga män genom ed" bedyrat att djuren fällts på annan mark än inom djurgården. Så småningom gick det inte för kungahuset att hålla sig med denna dyrbara djurgård och 1794 beslutades att djurgården skulle upphöra. Djuren skulle infångas och över-

(Forts nästa sida....)

(Forts från föreg sida...)

flyttas till Stockholms djurgård, men några djur lyckades undkomma och ännu på 1820-talet såg man hjort på Omberg. Under senare år har hjorten åter "inplanterats" på Omberg, men numera är de inte vilibråd för någon kunglig jakt.

JAKTHISTORIER

Det finns givetvis många olika jakthistorier bevarade genom tidigare generationers berättelser. En av dessa skall här återges eftersom det hela utspelade sig på den plats vi kommer att vara, det vill säga Höje gård. Huset brann ju år 1921 så historien utspelade sig i det hus som tidigare hette Höje hovjägmästareboställe.

C M Sjögren hette en jägmästare på Omberg 1856 till 1897. Han var en inbiten ungar. När Oskar II besökte reviret och åt middag tillsammans med Sjögren frågade kungen varför inte Sjögren gift sig.

- Gifta sig kan man möjligen göra innan man fått något förstånd, eller sedan man förlorat det man en gång haft, sade Sjögren.

- Men jag är ju gift, sa kungen.

- Ja, Ers Majestät var ju tvungen

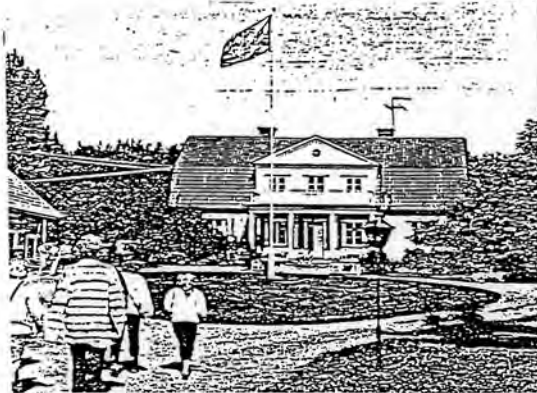
att tänka på tronföljden, svarade Sjögren.

Ja, detta var något om den bygd ni kommer att besöka sommaren 1985. Det är då, på ett år när, 20 år sedan, jag flyttade till Östergötland och för första gången stiftade bekantskap med Omberg - östgötarnas heliga berg. Jag har inte mött drottning Omma under dessa 20 år. Kanske möter ni henne om ni lyss i den trolska Ombergsskogen, likt Heidenstams recept.

Men, om ni nu inte möter drottning Omma, så möter ni i alla fall en hel del av Trollsykiens invånare i juli 1985 på Omberg.

V Ä L M Ö T T !!!

SVERKER HENRIKSSON

EN SKITROLIG HISTORIA

En kväll uppe vid Ingesarven hade jag inget speciellt för mig, så jag passade på att åka en sväng till Bergsjö för att titta på kvällslivet.

När jag strosade runt bland kiosker, korvstånd och nattklubbar i Bergsjö kände jag att jag måste uppsöka Bergsjö kommuns offentlighetsinrättning. En mycket sober anläggning vid bussstationen.

Väl inne på anläggningen, efter att ha lagt 50 öre i dörrautomaten, satt jag där på ändringen och tryckte.

På dörren framför mig såg jag de vanliga verserna nedpräntade:

NU HAR JAG BARA EN STILLA UNDRING
KAN MAN TORKA SIG MED EN HUNDRING
FÖR ANNARS ÄR JAG RÄDD DET BÖRJAR
KLIA

OCH I PLÅNBOKEN FINNS INTE EN TIA
ACK OM JAG ÄNDÅ VORE DÄRHEMMA
FÖR DÄR VET JAG ATT JAG HAR EN
SILVERFEMMA.

Eller så här:

SVENSKARNA ÄR ETT FÄRGRIKT FOLK

DE ÄTER GRÖNT, TÄNKER BLÅTT,
RÖSTAR RÖTT, JOBBAR SVART
OCH SKITER BRUNT...

Men det var inte detta jag skulle berätta, utan det var om det som fanns på dörren framför mig.

Där hade någon konstnärlig person ritat en mycket vacker naken flicka.

I en pratbubbla med en pil till hennes mun stod med stora bokstäver:

"HÄR SKA DU KYSSA"

I en pratbubbla med pil till hennes bröst stod det med mindre bokstäver:

"Här ska du krama"

Något längre ner, ja ni förstår nog var, fanns också en pratbubbla med pil, men texten var så liten att jag, som har lite dålig syn, var tvungen att resa mig lite för att se vad det stod. Jag läste med viss svårighet:

(Forts nästa sida.....)

SMÅSTADSMORGN

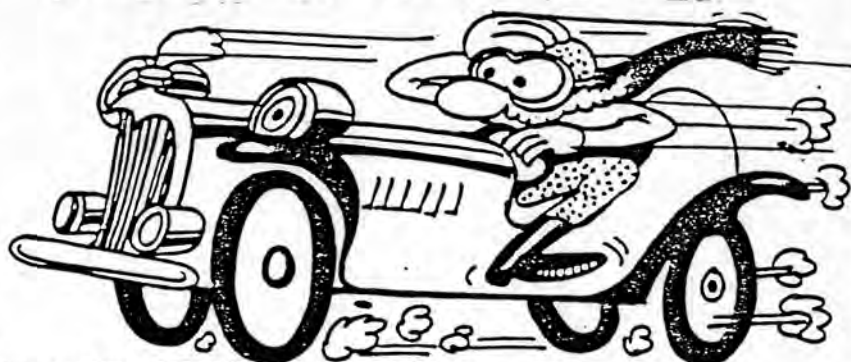
Det var en gråkall vintermorgon. Solen hade ännu inte gått upp över den lilla landsortsstaden i södra Sverige. Det stod en man och huttrade utanför den lokala bilskolan. Ibland gick han fram och tillbaka mellan övergångsställena för att hålla värmen uppe. Kyrktornets klocka visade på tio minuter över sex och mannen hade just gått av sitt nattskift. Det lyste i några fönster i huset mitt över gatan och ibland såg han någon röra sig bakom gardinerna. Antagligen någon som gjorde sig i ordning för att börja arbetsdagen.

VAR DET VARG?

En hund hördes yla på avstånd. Eller var det en varg. Det hade stått artiklar i lokalpressen om en dylik som hade setts i utkanterna av den lilla staden. Mannen reflekterade inte över ljudet. Han var mer upptagen med att försöka hålla värmen. Kvicksilvret hade börjat krypa ner till minus tjugo grader Celsius. Mannen var visserligen klädd för att klara kylan med en tjock vinterpals av amerikansk flygarmodell men på fötterna hade han vanliga lågskor. Ett par svarta Ambassadör.

RÖS AV OBEHAG

Vita flingor av nysnö yrde ner från taken. De letade sig ner i nacken

innanför flygarpälsen och mannen rös av obehag.

En polisbil körde förbi på gatan. Den hade ingen brådska. Föraren i polisbilen mötte mannens blick för en sekund och fortsatte sedan färden ner mot centrum.

Mannen tog med stela fingrar fram en cigarr ett av märket Prince, stoppade den i munnen, men ångrade sig och lade den tillbaka i paketet. Det var för kallt för cigarrettrökning.

AKTIVITET

Ylandet hördes på avstånd igen. Klockan var tjugo över sex och de första tendenserna till aktivitet hördes. En bil startades i närheten. Mannen vankade av och an, angelägen om att hålla kylan borta.

Klockan närmade sig halv sju och trafiken började bli livligare på gatan. Folk var på väg till jobbet. Någon hade problem att starta sin bil på parkeringen bredvid. För ett kort ögonblick tänkte mannen gå fram och erbjuda sin hjälp att skjuta på för att starta densamma men

ångrade sig.

Han tänkte: - Skjuter jag på blir jag svettig och sedan kall.

LIVLIG TRAFIK

Olika sjukdomar flimrade förbi i hans hjärna. Till sin lättnad hörde han bilen startas och mannens samvetsbryderi återställdes i nolläge. Mannen tittade upp mot kyrkklockan som visade kvart i sju. Det märktes på trafiken att klockan närmade sig sju. Den var nu mycket liv-

lig. Så livlig den nu kan vara i en sydsvensk landsortsstad. Välklädda människor började ringla sig fram längs trottoarerna på väg till respektive arbetsplatser. Grå rök steg mot skyn ur deras halvöppna munnar.

HALKADE OMKULL

En äldre man halkade omkull på övergångsstället och en bil fick stora besvär med att styra undan för att inte köra

(Forts nästa sida...)

EN SKITROLIG HISTORIA...

(Forts från föregående sida..)

"Du står och skiter gubbe...."

NILS HOLGERSSON

ATT GÖRA BORT SIG

ELLER FRU NILSSONS FATALITETER

Att göra bort sig är emellanåt ganska lätt. När det händer en själv söker man av naturliga skäl att glömma det så fort som möjligt och hoppas att andra också gör det. När man ser andra göra bort sig är det lättare att komma ihåg och ha roligt.

Det ligger väl ingen direkt elakhet i detta men det är ju så skönt att se att andra kan göra samma tokiga saker som en själv. Det som här skall berättas tycker jag personligen har så många poänger att jag nästan ser det som brottsligt att undanhålla er det. Att hela historien är sann och ur verkliga livet garanterar jag.

Fru Nilsson, en på många sätt rejäl kvinna i 60-årsåldern, hade en dag bestämt att göra en riktig affärsrunda i stadens centrum. Det var några veckor före jul och klappar skulle inköpas till barn och barn-

barn och naturligtvis skulle hon köpa något åt sig själv.

Hon var inne i staden redan tidigt

(Forts nästa sida...)

SMÅSTADSMORGN....

(forts från föreg sida...)

över den liggande mannen. Han var inte skadad men några tillskynande hjälpte honom på fötter för att sedan snabbt försvinna. Alla hade bråttom till jobbet.

Kvinnan i bilen som hade tvingats styra undan stod kvar på den plats där hon fått stopp på bilen, halvvägs upp på trottoaren.

VITTNEN HÖRDES

Polisbilen som för en dryg halvtimme sedan hade kört förbi platsen återvände och polismännen tog hand om utredningen av olyckan. Förbipasserande vittnen förklarade incidenten för polismännen och efter några minuter flöt trafiken som vanligt igen.

Vår man på andra sidan gatan hade stilla iakttagit händelsen och noterat den i sin hjärna.

Han tänkte på hur lätt det är att sådant händer och faran med att hålla för hög fart i vintertider.

Klockan var nu några minuter över sju och dörren till den lokala bilskolan slogs upp och mannen hörde sitt namn nämnas.

- Harald, kom in i värmen ett tag innan det är dags att köra upp..

ERIC LENNARTSSON

SLUTLIG LÖSNING

- Vid nästa års älgjakt kommer avskjutningen att öka markant. Varje län kommer i fortsättningen att ha endast en älg kvar. Den kvarvarande älgen kommer att bindas fast så att den inte kan ta sig ut i trafiken och göra skada. För att helt eliminera risken att den ska slita sig kommer även denna älg att skjutas. Det fastslår i dag Arbetsgruppen för älgproblemet slutliga lösning.

ATT GÖRA BORT SIG

(Forts från föregående sida....)

på förmiddagen och kastade sig utan tvekan direkt ut i vimlet. Hon var inte helt ensam ute i julhandelsärendet så det blev en dag med

mycket knuffar och trängsel, med många steg hit och dit och så småningom en försvarlig mängd paket och kassar att bära på.

Fram mot tretiden på eftermiddagen ansåg hon att hon fått tag i allt vad hon ville ha och bestämde sig för att försöka ta sig hem. Till saken hör att fru Nilsson är känd för att ha så kallad kort stubin. En hel dags spring ut och in i affärer i julhandelsträngsel och utan att ha fått i sig någon mat på hela dagen hade naturligtvis inte bidragit till att denna stubin blivit längre.

MAGEN KNORRADE

När hon nu stod där utanför den sist besökta affären kände hon att magen gav sig till känna och protesterade mot dagens ringa näringsintag. Fru Nilsson tittade i bürsen och konstaterade att det ännu fanns så mycket kvar att det skulle räcka till en kaffe med lämpligt tilltugg.

Sålunda bestämde hon sig för att innan hon anträdde resan hem besöka något av stadens alla näringsställen och där åtminstone tillfälligtvis ge magen lite lindring. Ett beslut som hon senare många gånger skulle ångra.

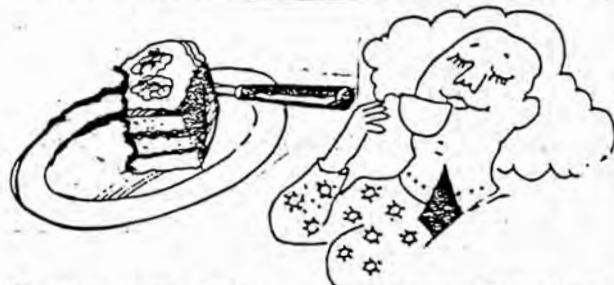
Ahléns Kafé- och Matservering fick således äran av ett besök av ett berg av paket och kassar med vidhängande fru Nilsson. Hon tog sig fram genom självserveringen och fick en bricka med en kaffe och en liten godbit.

När hon, inte utan besvär, kommit upp i själva serveringen upptäcker hon att det är så nära fullsatt det kan bli. Endast vid ett bord för två finns en stol ledig. Vid

bordet sitter en ensam herre i hennes egen ålder med en kaffe och en kvällstidning. På fru Nilssons fråga om det går bra att slå sig ner på den lediga stolen svarar han jakande. Efter en rad omständliga manövrer med bagaget lyckas hon så småningom komma på plats för att njuta av det varma kaffet med tillhörande dopp.

UPPÄTEN

När hon så haft i sockret och rört om och skall avsmaka godbiten upp-

täcker hon till sin förskräckelse och ilska att halva biten är uppäten.

Av två skäl misstänker hon genast sin bordsgranne som ansvarig till illdådet. För det första finns ingen annan inom lämpligt räckhåll och för det andra finns inget tvivel om att han äter på något när

man ser hans njutningsfulla tuggande.

Mycket har hon varit med om, men aldrig något så fräckt, att bara ta någon annans kaffebröd och sedan se så oskyldig ut.

Ilskan skjuter upp genom fru Nilssons uttröttade kropp och hon är nära att bära hand på sin tillfällige bordsgranne. I sista stund lyckas hon dock behärska sig och griper resolut vad som är kvar av godbiten och med en bestämd rörelse stoppar hon den i munnen och tuggar överdrivet provocerande medan hon spänner ögonen i mannen. Han tittar på henne och på brickan och sedan på henne igen, men säger inget. Efter att i en klunk ha druckit ur kaffekoppen reser han sig för att hämta påtår. Under ti-

(Forts nästa sida...)

ATT GÖRA BORT SIG

(Forts från föregående sida....)

den har ett bord en bit bort blivit ledigt och när han kommer tillbaka slår han sig ner där.

Fru Nilssons ilska har inte lagt sig. Hon tänker: "Det var det oförsämdaste jag varit med om. Folk är otroligt fräcka i dag och någon moral kan ju inte en sådan där person ha".

VASSA BLICKAR

När hon slutligen druckit ur sitt kaffe och hela tiden kastat blickar mot kaffebrödstjuven, blickar avsedda att om möjligt ge mannen dåligt samvete, plockar hon ihop sina paket för att anträda resan hem. Då upptäcker hon att mannen till sin påtår inköpt en godbit som nu ligger där på hans bricka halväten. Nu vaknar fru Nilssons krav på hämnd och upprättelse.

Hon samlar snabbt ihop sina tillhörigheter och med beslutsamma steg går hon mot mannens bord, ställer lugnt ner en del av sina paket på golvet, sträcker fram han-

den, tar godbiten och för den sakta till munnen, hela tiden stint stirrande rakt in i mannens vid det här laget något konfunderade ögon. Hon tuggar långsamt och demonstrativt den halva godbiten innan hon åter samlar ihop sina paket och lugnt och värdigt glider ut ur lokalen.

- Där fick han vad han förtjänade. Jag hoppas han lärt sig veta hut nu, tänker hon, inte utan tillfredsställelse, på vägen ut.

Hennes humör har väl inte precis förbättrats av en resa i en fullsatt och varm buss när hon så småningom kommer innanför hemmets tröskel. Indignationen över den okände mannens tilltag gör att adrenalinet fortfarande rusar omkring i hennes kropp. Hon bestämmer sig i alla fall för att omgående innan

hon gör i ordning någon mat packa upp och plocka unadn allt det hon under dagen inhandlat.

Hon har klarat av ungefär hälften när hon får tag i en påse från en leksaksaffär (klappar till barnbarnen) som hon öppnar och tömmer på bordet. Vad som nu händer fru Nilsson är svårt att med ord förklara.

DÄR LIGGER DEN

Färgen viker från hennes ansikte, händerna börjar skaka, läpparna rör sig utan att ett ord hörs, blicken blir glasartad och med ett ljud som påminner om ljudet när man släpper luften ur en ballong sjunker hon ner på en stol. På bordet bland de inköpta julklapparna ligger en hel och orörd godbit, visserligen lite deformerad och kladdig, men hel och obrukad.

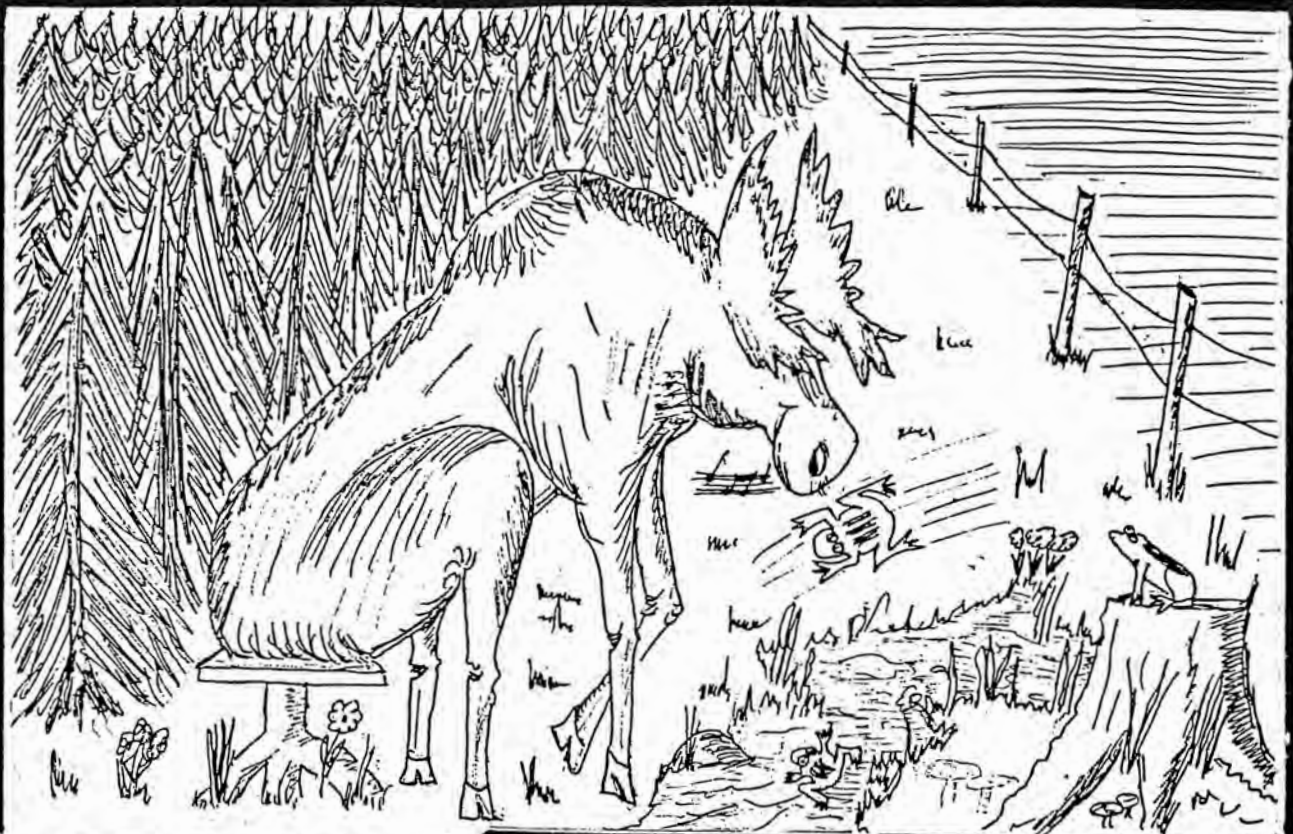
Det tar en stund innan fru Nilsson fattat vad som måste ha hänt. Under hennes manöver till och vid bordet i serveringen måste godbiten som hon inköpt glidit av brickan och på något underligt sätt hamnat i påsen.

Godbiten som hon trodde var hennes och som hon trott mannen tagit var således hans egenhändigt inköpta. När vidden av detta så småningom gått upp för fru Nilsson känner hon sig så dålig att hon omgående uppsöker sängen där hon stannar till nästa dag.

Fru Nilsson undviker numera att besöka staden och absolut aldrig Ahlens Kafé- och Matservering. Huruvida den okände mannen fortfarande frekventerar detta ställe är för författaren av dessa rader okänt, men det skulle inte förvåna om även han undviker att inta något eftermiddagskaffe i fortsättningen på detta annars välbesökta ställe.

SVEN IVARSSON

- DET MULNAR PÅ SA ÄLGEN VALTER

BEARNIE OLOVSSON
(text)
HANS GUNNARSSON
(teckningar)

Det brakade till bland tallar och gran och en älg kom sjungande bland träden.

- JAG ÄR EN LITEN LITEN ÄLG SOM HETER VALTER... sjöng han.

Det verkar väl mycket märkligt, tycker ni. Men det var inget konstigt med det. Han hette nämligen Valter, älgen var om berättelsen handlar. Valter hade egentligen ingen anledning att springa omkring och sjunga just den här dagen. Det var nämligen nu den årliga älgslakten skulle ta sin början.

BLODTÖRSTIGA

Ni vet, den där veckan i september då tusentals skjutgalna, darrhanta och blodtörstiga människor ger sig ut i skogen för att perforera världens vackraste djur - ÄLGEN.

Men dom nöjer sig inte

med att skjuta på älgar. Nej, dom skjuter på trak-

torer, renar, kor och hästar. På fågelskådare, drevkarlar, bilar, cyklist, flygplan och annat som lämnar ljud ifrån sig.

HAN VAR GLAD!

Men trots allt det oroande och skrämmande som var i antågande sjöng alltså vår älg, Valter.

Det gjorde han bara därför att han var så glad för att han var älg och det får man ju förstå. Efter att ha sprungit stannade Valter till vid en liten bäck i sko-

gen för att svalka munnen som hade blivit het av allt sjungande.

OVÄSEN

När han stod där och speglade sig i vattnet hörde han plötsligt ett fruktansvärt oväsen bakom sig. När han vände

(forts nästa sida...)

let för att rusa därifrån vände han sig bara om och lufsade emot den skramlande skaran.

När dom fick syn på Valter blev det fart på gubbarna. Den förut så samlade truppen löstes upp under skrämde rop.

- EN ÄLG.....MAMMA...EN ÄLG.....

Harskramlor och plåtburkar for genom luften, byxor färgades bruna och tårar trillade när gubbarna, vansinniga av skräck sprang därifrån. - Jaha, tänkte Valter. Vad små dom är utan gevär.

Sedan gick han tillbaka till sitt favorittillhåll, den lilla bäcken. Och, såvitt jag vet, så sitter han väl där vid sin lilla bäck än idag och luktar på grodorna.

(forts fr föreg sida...)

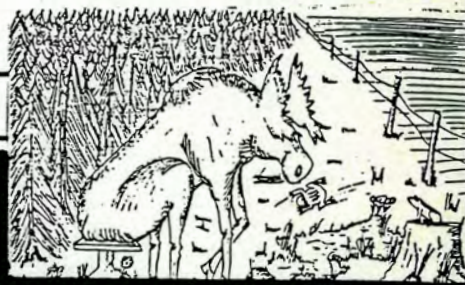
sig om fick han borta i skogsbrynet syn på en skrånande, skrikande och skramlande skara gubbar som kom trampande genom skogen.

Man kanske skulle kunna tro att det var ett gäng extatiska fotbollsupporters som gått vilse. Men det här var in-

get annat än en samling så kallade drevkarlar som har till uppgift att skrämna fram älgarna till skyttarna för att sedan troligen själva bli skjutna av sina jaktkamrater.

EN KLOK ÄLG

Allt det där visste Valter om för han var en mycket klok älg. I stäl-

MÅNGA FULA FISKAR I TROLLSYKIENMETET

Årets Trollsykienmästerskap i mete blev en fiskrik tillställning. Tävlingsplatsen, Kittesjön, visade sig från sin bästa sida denna fina tävlingskväll. Mängder av mörts och abborre fångades och endast två av 18 deltagare hade tomma fiskepåsar vid invägningen.

I barnklassen tog Stefan en säker seger. Hela 420 gram vägde påsen och det hade placerat honom på en hedrande fjärde plats i vuxenklassen. De vuxna får nog i fortsättningen se upp med Stefan om man vill vara med och slåss om vandringenspriset.

I vuxenklassen blev det en hård kamp om andra platsen. Lars, Eric och Sverker hade en mycket jämn uppgörelse. Om det var Lasses större rutin, Erics otur att bli av med krokspetsen de sista tio minuterna eller Sverkers vanliga "träd- och ryggsfiske" som föll utslaget låter vi vara osagt.

Detta låter vi dessa tre fiskaress fortsätta att spekulera i. De har säkert var sin version om vem som

blivit tvåa om inte "om" hade varit.

Lasse blev tvåa med 500 gram, tätt följd av Eric på 480 gram. Sverker skrapade ihop 400 gram och belade med detta fjärde platsen.

HÄR FÖLJER RESULTATEN:

BARNKLASSEN:

1) Stefan M	420 gram
2) Mikael F	140 "
3) Per-Anders	40 "
4) Per-Olov	10 "

VUXENKLASSEN:

1) Nils	1 020 gram
2) Lasse	500 "
3) Eric	480 "
4) Sverker	400 "
5) Ingemar	390 "
6) Orvar	300 "
7) Hans (12 fiskar)	260 "
8) Kerstin (11 fiskar)	260 "
9) Anders	240 "
10) Bearnie	210 "
11) Bobo	200 "
12) Sven	190 "
13) Magnus	0 "
14) Robert	0 "

KANOTFÄRDEN

Nu ska jag berätta den "sanna" historien om en kanotfärd som jag och några andra var ute på i somras. Vi började vår resa i Avesta, där vi hyrde kanoter som skulle följa oss på vår färd genom det ociviliserade Västmanland. Efter viss felnavigering den första dagen hittade vi till slut en liten vik där vi bestämde oss för att slå läger. Vi gjorde upp eld och lagade mat. Vi hade ganska lite mat med oss så brödsnivorna var ransonerade. Efter maten slog tröttheten till och vi intog kåldolmsposition i tältet. Mitt i natten vaknade jag av att någon skrek och väsnades vid vårt läger. Rädslan tog då tag i mig, blodet sköt fart och mjälten for upp i halsgröpen när jag låg där och lyssnade.

MÄRKLIGA FIGURER

Efter en stund tystnade dock oväsendet och det verkade som om inkräkterna hade "lägsnat av sig". Jag vågade mig då på att öppna tältet och blicka ut. Då fick jag en bit ut i vattnet syn på några märkliga figurer som lämnade viken i båt. Trots den lätta morgondimma som rådde kunde jag nästan svära på att varselerna därute i båten var Jolbänningar och inget annat. Det faktum att dom hade Fjällrävenjackor på sig behövde ju inte betyda att det inte var så. För så många Fjällrävenjackor som vistas i skogen är det inte underligt om några faller i Jolbänningarnas händer. Det som övertygade mig mest om att det var Jolbänningar som satt därute i båten var de läten "bänningarna" utstötte. Det lät inte som vanligt tal utan snarare som en livlig diskussion på ett fyrahålsute-dass. Och så illa kunde väl inte ens västmanländska låta. Eller kunde det kanske det? Omtumlad av det inträffade somnade jag till slut.

SA INGENTING

När jag vaknade på morgonen berättade jag naturligtvis ingenting om nattens upplevelser för mina färdkamrater. Det fanns ju viss risk för att jag inte skulle bli trodd. Vi hade dessutom annat att tänka på den där morgonen, för en av kanoter-

na hade ett hål i botten som vi inte hade upptäckt kvällen innan. Vi lyckades i alla fall med förenade krafter laga kanoten.

Med friska redskap fortsatte vi vår färd genom landskapet. Vi stannade för att äta på en liten vacker ö ute i vattnet. Där brukar ligga där....

Vi intog pyttipanna som också den var hårt ransonerad, så inte blev man mätt direkt. Men vi hade bestämt oss för att hålla en låg matförbrukning.

Den förhoppningen sprack emellertid när vi kom till en liten ort med Konsum-butik, som hette Virsbo. Där gick expeditionens kvinnliga deltagare och handlade medan vi grabbar vaktade kanoterna. När dom kom tillbaka från inköpen såg det ut som om dom gick och bar på hela sortimentet. Virsboborna fick väl svälta den veckan.

EXTRAPRIS

Dom hade köpt korv, köttbullar, makaroner och en hel säck med korvbröd. Det var nämligen extrapris på korvbröd i storförpackning och då måste man ju köpa det även om man bara har korv till en femtedel av brödet. Eller hur?

Vi skällde naturligtvis på dom, men innerst inne tyckte vi att det var ett välkommet tillskott, för magarna skrek efter mat.

Vi lämnade nu Virsbo och civilisationen bakom oss och paddlade vidare mot det okända. Genom små insjöar och bäckar svepte vi allt längre in

(.....forts nästa sida.....)

(forts fr föreg sida.....)

i en, som vi trodde, utforskad del av Västmanland.

Man kände sig som en upptäcktsresande på väg genom otrampat vatten när man gled fram med kanoten i den vackra naturen. Solen glittrade i det spegelblanka vattnet. Fåglarna kvittrade och doppingen drunknade visst därborta vid näckrosorna. Vassruggarna vajade och doppingen dök upp igen, samtidigt som hela om-

givningen vibrerade av idisslande älgmular.

OKÄND KULTUR?

Efter att ha paddlat någon mil kom vi fram till en liten ö som vi gick i land på. Vi gick runt på ön för att söka spår efter okända kulturer. Det fann vi också, men den kulturen verkade ha varit lika lågt stående som vår egen. Spåren bestod av tomma cigarettpaket, blåbärssoppsförpackningar och annat skräp som låg slängt runt hela ön.

Så här såg det förresten ut på de flesta öar vi kom till. Men vi fortsatte oförtröttligt vår resa mot okända mål.

I den femte dagens gryning siktade vi något som såg ut att vara gjort av människohand, en sluss. En sluss mitt därute i ödemarken.

LITEN KUR

Vi landade kanoterna och jag gick för att söka efter liv. Jag gick längs stranden och spanade tills jag plötsligt fick syn på en liten kur som stod där vid strandkanten. Genom kurens glasruta såg jag en gammal man som satt och halvsov i en stol.

På darrande ben tog jag mig fram till kuren, öppnade försiktigt dörren och klev in. Väl därinne sträckte jag fram min högra hand och sade med myndig stämma: - Slussvakten, förmodar jag?

Där slutar jag min berättelse och

uppmanar alla Trollsykier:

Ska ni uppleva något, så ut och paddla kanot, men vänta gärna till isen försvunnit...

BEARNIE OLOVSSON

REPUBLIKANSK RELIGION

- Trollsykien kommer inom kort att gå över till Islam. Republikens invånare har därför börjat väva bönemattor i stor skala. Vidare kommer alla rättsfall i republiken att ersättas med så kallade MUS-LIM. Den som basunerar ut detta är Trollsykiens överkucku, som numera kallar sig för Ayatosan Murklaneimi...

FINT BESÖK

- Sovjetunionens stats- och partichef Anabolid Syrgasov kom idag till Trollsykien för ett tre dagar långt officiellt besök...

KOKKONSTENS MÄSTARE GÖR

JULSKINKA MED TRYCK

Det här med matlagning har aldrig varit min starka sida, men priset tar nog ändå min skinkkokning julen 1983.

Jag hade skaffat mig en skinka på cirka två kilo som jag tänkte njuta av under juldagarna. En eftermiddag före jul bestämde jag mig för att göra i ordning skinkan.

Nu är det så att lever man inte i storhushåll så har man inte heller så stora kastruller. Jag ägde två stycken. En på 2 liter och en på 1,5 liter. Båda visade sig vara för små för min skinka. Men om jag lade skinkan i tvåliterskastrullen kunde jag ha 1,5-literskastrullen upp och ner över den del av skinkan som stack upp ur tvåliterskastrullen.

Jag har hört talas om tryckkokning vid något tillfälle och vet att ångan håller hög värme så jag trodde att mina kastruller skulle fungera som en tryckkokare.

Jag fyllde vatten i tvåliterskastrullen, pressade ner skinkan och tryckte 1,5-literskastrullen över. Plattan satte jag på 6:an. Sedan var jag tvungen att torka upp allt vatten som runnit över när jag pressade ner skinkan.

STORT VATTEN

Det dröjde inte länge förrän vattenet började koka. Visste ni att vatten utvidgar sig vid värme. Jag vet det nu. Skummande skinkvatten flöt över hela spisen. Men har man bara gott om hushållspapper brukar allt ordna sig. På detta sätt slapp jag ju också skumma skinkan. I stället fick jag fylla på vatten då och då.

Så var det dags för kryddorna. Lagerbärsblad och kryddpeppar skulle det vara. Ingetdera fanns hemköpt. Kryddpeppar visste jag var brunaktiga och det närmaste jag kunde komma var mald kanel.

Jag hade också några svarta piller i medicinskåpet som var bra mot trög mage. Jag valde att använda både kanel och piller. En halv burk kanel och 20 piller var nog lagom.

DUKADE UNDER

Något som liknade lagerbärsblad

var inte så svårt att hitta. Mitt på golvet i stora rummet låg en av mina krukväxter. Den hade under senhösten försökt släpa sig till vattenkranen i köket, men dukat under av törst på vägen. Bladen var nu torra och fina. Ypperliga att använda som lagerbärsblad.

Jag krossade tio blad och lade i dem samtidigt som jag fyllde på vatten. Det är otroligt så fort vatten kokar bort.

Ibland undrar man hur korttänkta skinkfabrikanter får vara. På paketet stod det att skinkan skulle koka cirka en timme per kilo. Skinkfabrikanter tror tydligen att man står och delar upp skinkan i kilobitar och sedan kokar varje bit i en timme.

Det säger sig självt att en skinka på två kilo måste koka betydligt längre än en på ett kilo. Det måste ju ta lång tid innan kilot som är i mitten blir kokat.

MÅNGA TIMMAR

Jag räknade med en timme för kilot som var ytterst och två timmar för kilot i mitten. Sedan dubblade jag denna tid eftersom jag inte fick ner hela skinkan i kastrullen. Sex timmar alltså. Det tyckte jag skulle bli lagom om jag hela tiden såg till att det kokade ordentligt. Bara efter någon timme förstod jag att jag tagit till alldeles för kort tid. Varje gång jag måste fylla på vatten avstannade kokningen.

(forts nästa sida....)

(....forts fr föreg sida)

Jag utsträckte därför tiden till 9 timmar. Kanel, piller och krossade blomblad var jag noga med att fylla på efterhand som dessa flöt ut över spisen.

Har ni även hört talas om att skinkorna blivit magrare på senare år. Glöm det. Min skinka måste ha innehållit mer än 90 procent fett, för redan efter fyra timmar hade skinkan krympt så att jag kunde lägga lock på kastrullen.

LITEN KNARTING

Efter nio timmar var det inte mycket kvar. Det var en liten knarting stor som en knuten barnhand som dansade runt i det kokande vatt-net.

Nu skulle skinkan griljeras. Ägg och senap fanns förstås inte i huset, men en tub majonnäs som jag blandade upp med lite mald kanel tills den fick senapsgul färg fick duga.

Någon pensel hade jag inte heller utan jag blev tvungen att pensla smeten med en bunt påskfjädrar som jag hittade i en låda. Det blev lite kladdigt, men jag fick på smeten, även om det fastnade en hel del dun från fjädrarna på skinkan.

Sedan var det bara att sätta in skinkan i ugnen och slå på värmen. Det hade jag naturligtvis glömt att göra innan. Därför skulle det ta en god stund innan skinkan var klar, så jag passade på att gå på toaletten och läsa Aftonbladet under tiden.

KAFFEBRÖD

När jag satt där i godan ro kom min granne in. Han undrade om jag hade något kaffe att bjuda på.

- Du får koka dig, ropade jag från toaletten.

Efter en stund ropade han och frågade om jag hade något kaffebröd.

- Du får titta efter själv och vill du också titta i ugnen, ropade jag tillbaka.

När jag läst Aftonbladet och kom ut från toaletten stod grannen ute i hallen, färdig att gå. Han var alldeles askgrå i ansiktet.

- Du, sa han, det var allt en jävla kaffelulle du bjöd mig på. Hade du inte sagt att det var kaffebröd i ugnen hade jag trott det var en förkolnad kyckling. Fan, den var ju alldeles fjunig. Nä, nu måste jag

hem på toa, för jag tror tarmarna

är på väg ut ur mig. Hej och God Jul.

Så försvann han ut genom dörren som en skadeskjuten vessla.

Där stod jag, utan skinka och med köket i en enda röra. Jag hade inte ens fått smaka på skinkan.

Jag vet inte hur den smakade, men en sak vet jag. Den fungerade bra som laxermedel, för grannen han bodde på toaletten ända fram till Tjugondag Knut.

En annan fördel hade den också. Jag får ha mitt kaffebröd i fred numera....

NILS HOLGERSSON

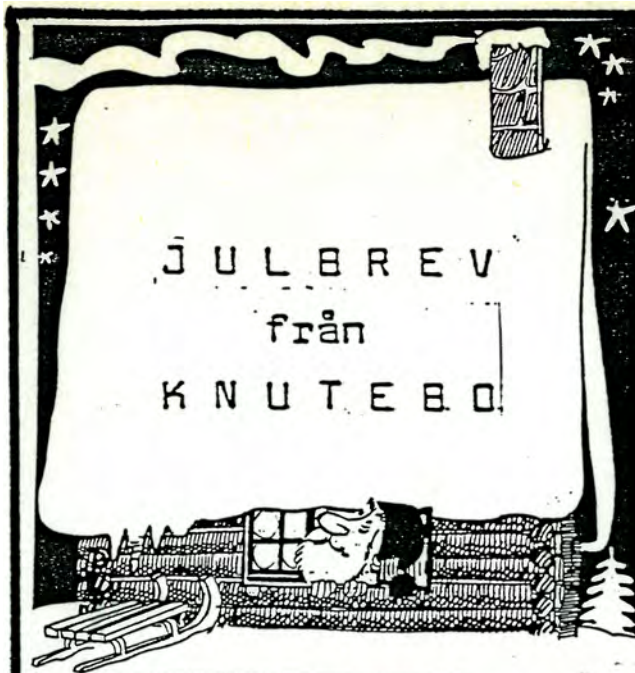
NYÅRSNATT

Hör nyårsklockor ringer
budskap i rymden ut
om frid och fred på jorden

Låt fridens budskap
i helig malm
nä in i hjärtats rum

Fall så ned på knä
och be med jordens folk
för fredens glädje

ESS I

Ja, nu är det dags att gnälla igen! Eller skälla. Det blir väl både det ena och det andra. Det gäller den här oredan som brer ut sig på Stranna mer och mer.

Egentligen ingen reda alls. Det har väl fler än vi tomtar märkt. Att pänlandet växer igen, att hagen lutar mot sitt fall, att bärbuskar och fruktträd växer vind för våg och byschar till sig mer och mer, att trädgårdsmöblerna mister en del ben, det är ju saker som hör till på en gammal gård. Det uppfattas till och med av en del som något "pittreskt!".

En liten fallfärdig stuga på en igenvuxen tomt mitt i villabebyggelsen. Rena idyllen. Fram med kameran!

INTE ROLIGT

Det är ju ingen som tar skada av det och när Murklan trivs så får väl vi tomtar ta det med ro, fast roligt är det inte.

Men i höst hände en svår olycka här just för denna oreda. Det är så att mor Trilla brukar ha stortvätt vid Mikaeli, när Murklan har tvättat färdigt för året. Då tar Trilla vid i den mysiga tvättstugan. Så även i år.

En månskenskväll gick hon, glad i hågen, dit ned för att tända under grytan. Min kusin Benjamin och jag var på balkongen. Han var här på tillfälligt besök.

NÖDROP HÖRDES

Vi hade tagit fram julklappskälken för att måla den. Benjamin är fin på att måla. Vi hade inte fått upp

locket på målarburken ens då vi fick höra ett nödrop från tvättstugan som kom oss att hoppa jämfota över räcket och vi nästan flög ned till sjön.

Inne i tvättstugan på golvet låg vår lilla tomtemor som ett rufsigt knyte och jämrade sig.

Hon hade som vanligt klättrat upp på det grå skåpet för att hämta tändstickorna, som alltid ligger på hyllan ovanför. Hon halkade på ett flöte, rullade runt några varv och hamnade på golvet. Ni skulle sett hur hon såg ut.

"BOKMÄRKEN" I KROPPEN

Hela hon var full med krokar och prylar av alla former, stora och små - sånt som Lasses Stina kallar för bokmärken. En hel del hade gått genom kläderna och fastnat i kroppen. Hon var inlindad i met-revar, flera varv, så hon såg ut som ett trassligt nystan.

Det var inte lätt att få av den härvan. Sedan att få ut alla krokar var ju så gott som hopplöst. Benjamin kilade iväg efter tant Josså som bor under båten på "Lungrens" ni vet. Hon och Benjamin

hjälpes åt att få ut eländet. Självsprang jag och plockade groblad i massor.

SOM EN KÅLDOLMA

Josså tvättade alla sår med sitt hemkokta ört-shampo och så lindade vi in henne i groblad så hon blev som en kåldolma. Bladen skulle bytas varje dag så det tog snart slut på tomten.

Lyckligtvis fick vi ett tips från en Sundsvallsbo att det gick lika bra med rårivna potatis, så då blev det kroppkaka några veckor.

Så småningom blev hon ju bra, men vilken tid det tog och vilken pina (forts nästa sida....)

(....forts fr föreg sida)

och vilket pysslande. Tur att vi har Jossa i närheten och att Benjamin var här. Han är händig med det mesta. Tvätten klarade han också av. Han blir nog kvar över julen. Vi behöver honom och han trivs här - konstigt nog...

TORKADE MASKAR

Vi städade hop lite i tvättstugan, men det skedde i ilska så det blev inget vidare. Vi hängde upp pirkarna på de spikar och krokare vi kunde hitta. Alla "bokmärken" krasade vi ihop och stuvade ner i en låda. Metrevarna nystade vi upp och slängde i soptunnan tillsammans med några plåtburkar som innehöll döda torkade maskar. Tvi vale. Allt detta hade legat i en enda röra på skåpet. Undra på att det gick som det gick.

- Det är för att "Bryggarn" kommer hit så sällan nu för tiden. Han brukade hålla reda på allting han, säger Trilla. Hon har inte glömt "Bryggarn". Den kärleken sitter i. Men hur kan någon ställa till så

här. Vi hoppas att alla tar varning av det här och tänker sig för två gånger när de handskas med så farliga grejor.

Det här blev ju mera gnäll än skäll. Den här tiden ska ju alla vara så snälla som möjligt. Ledsna är vi, men vi kommer nog som vanligt i år också.

- Så sätt ut gröten...

ALLA ÖNSKAS EN GOD JUL

från

OSS I KNUTEBO

LOPP-REPRIS

Jerker Algotsson har beslutat sig för att 1985 ska bli året då han för andra gången i sitt liv ska staka sig fram de 8,9 milen mellan Sälen och Mora. Förra gången det begav sig gjorde han - då 38 år gammal - ett storfint lopp och blev slagen med bara 3 timmar av segraren, nummer 22, Ernst Alm...

FISKELYCKA

GRÖTLUNKEN - en tuff uppgörelse

"Grötlunken" avverkades också detta år i samband med Trollsykiens träffen. Nestorn i frågesammanhang, Jerker Algotsson, hade dragit sig tillbaka från frågeställandet. Det innebar att alla frågor om konstiga fiskar som ingen hört talas om försvann. Likaså spolades alla sjötermer, med tanke på att Lars Olovsson aldrig kan lära sig dem, om så frågan upprepas år efter år.

BEVISFÖRSÖK

Antagligen hade Jerker Algotsson tänkt bevisa hur lätt det är att få full pott bara man använder insidan av huvudet. Hans stående replik varje år när man ifrågasatt en knepig fråga har ju varit: - Det vet väl varenda människa...

SPADAR AVGJORDE

Uppgörelsen i "Grötlunken" blev en strid in på mållinjen där skilje-frågor med hjälp av ja- och nej-spade fick tillgripas för att kora segraren. De tre som deltog i den

STARKT FÖRSVAR

- På grund av de upprepade ubåtskränkningarna har idag följande uttalande gjorts av Trollsykiens överbefälhavare Erik Lennart Ljung: -VI MÅSTE MED ALL KRAFT FÖRSVARA VÅRT FOSTERVATTEN...

slutliga uppgörelsen var Nils Holgersson, Sven Ivarsson och Hasse Andersson. Det visade sig efter fem frågeställningar att Nils Holgersson viftat mest rätt med sina ja- och nej-spadar medan Sven Ivarsson kom på andra plats och Hasse Andersson på tredje.

UNGDOMS-KLASS

I ungdomsklassen segrade Johan (dotterdotter-son till Murklan) med Mattias (dotterdotter-son) på andra plats och Mikael (dotterdotter-son) på tredje plats. Om man utgår från under- tecknad belades de tre första platserna av, så vitt jag kan räkna ut, systerdottersöner till

mig. Samtliga med olika mödrar. Jag hoppas ni kan räkna ut vilka jag menar. De har ju inte fått några speciella Trollsykiennamn.

HÅRDTRÄNING

En ny omgång av "Grötlunken" väntar kommande sommar så det är bara att lägga sig i hårdträning. Upplysningsvis kan nämnas att vi beträffande kungalängder kommer att röra oss mellan år 900 och 1200. När det gäller den politiska historien har jag ännu inte bestämt mig utan avvaktar eventuella ytterligare sammanslagningar i den politiska världen...

SVERKER

RESULTAT FRÅN "GRÖTLUNKEN" 1984

VUXNA NAMN	Omg 1	Omg 2	Omg 3	Omg 4	Omg 5	Totalt	Totalt efter	
							Minus läg- sta poäng.	reduceringen
Murklan	8	4	8	6	7	33	-4	29
Lasse	10	7	7	8	8	40	-7	33
Stina	6	9	7	5	8	35	-5	30
Eric	10	10	11	10	10	51	-10	41
Lennart	11	12	9	8	9	49	-9	41
Kristina	11	11	9	8	10	49	-8	41
Hans	10	10	9	8	7	44	-7	37
Lena	11	10	9	9	7	46	-7	39
Bearnie	12	9	9	9	8	47	-8	39
Agneta	12	9	9	9	5	44	-5	39
Anna	10	9	10	11	9	49	-9	40
Sture	12	6	11	9	10	48	-6	42
Margareta	6	7	7	5	8	33	-5	28
Bobo	7	9	9	7	6	38	-6	32
Anna-Lena	6	9	6	8	5	34	-5	29
Marina	6	5	4	4	4	23	-4	19
Elisabeth	11	9	8	10	9	47	-8	39
Magnus	9	9	9	3	6	36	-3	33
Sirgitta	9	8	9	8	7	41	-7	34
Conny	10	5	7	5	9	36	-5	31
Ingegerd	9	8	9	10	7	43	-7	36
Hasse A	12	7	10	11	10	50	-7	43
Sven	10	12	11	9	10	52	-9	43
Kerstin	9	10	10	8	9	46	-8	38
Ingemar	9	10	11	8	10	48	-8	40
Lars-Ove	8	8	11	8	6	41	-6	35
Nils	11	11	12	8	9	51	-8	43
Anders	11	10	11	9	4	45	-4	41

BARN NAMN	Omg 1	Omg 2	Omg 3	Omg 4	Omg 5	Totalt	Totalt efter	
							Minus läg- sta poäng.	reduceringen
Per-Olov	3	1	3	5	5	17	-1	16
Per-Anders	3	8	3	4	5	24	-3	21
Johan	9	8	9	9	6	41	-6	35
Mikael	6	2	7	10	4	29	-2	27
Anniks	6	1	5	3	-	15	-0	15
Daniel	6	8	4	9	-	27	-0	27
Mattias	9	8	7	10	7	41	-7	34
Stefan	5	4	6	4	9	28	-4	24
Ulrika	2	4	1	1	6	14	-1	13
Robert	3	4	6	3	8	24	-3	21
Fredrik	8	4	3	-	-	15	-0	15
Merkus	9	9	0	-	-	18	-0	18

JULENS ALFABETE

AV MURKLAN

Aldrig glömmet vi den syn
som mötte oss i Bergsjöbyn

Barnen tre med far och mor
tog emot med famnen stor

Charmig sjöman såg vi ock
utan byxor utan rock

Den som "knepe" oss allrämest
var Johan i sin granna dress

En randig skjorta lång och snygg
sjömannen gick så bred och trygg

Fint de unga klara köket
och de klaga ej på stöket

Gröt varenda dag vi fick
kvar blev aldrig minsta klick

Höga hattar - mycket snyggt
skrämd folk till hastig flykt

Ingen klaga på utflykten
fast vi var nästan till Egypten

Jäste gjorde Lars och fruga
i sin privata fina stuga

Kanske lite finare
bodde Sverker strax brev

Lillbrorsan kom och hälsa på
länge fick han brandvakt gå

Önskar alla en God Jul
hoppas ni får mycket kul

Medaljer är en härlig syn
Murklan - hon fick havregryn?

Nästa år får hon en slev
till att äta grynen med

Orvar liftade till Skåne
märkte snart han var en fåne

Pänuptagning Jerker skippa
la sig sjuk - han hade hicka

Regnet skvala fjorton dar
bären blev i skogen kvar

Sista dagen på semestern
solen titta fram i västern

Trollmor själv i rallarhatt
på Träffen spann liksom en katt

Underbart när syskon trivas
som barn dom skulle alltid kivas

Ved till Stranna kom från skyn
Murklan gladast är i byn

Yxan slö och sågen vrång
men ved det klövs i stora fång

Årets överraskning var
när Sven och Kerstin blev ett par

Äkte par det är det smått om
sambo är det mycket gott om

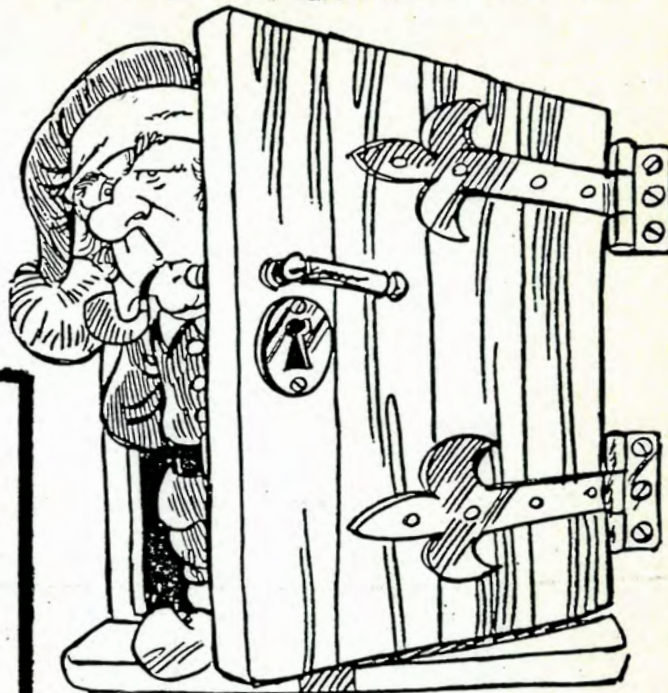

AVSKED VID INGESARVEN

Han är fantastisk den där Sven Ivarsson.

Nu har han hållit avslutningstal år efter år vid Trollszykienträffarna och varje gång avslutar han med vacker poesi.

Var får han allt ifrån. Går han hela Träff-veckorna och tänker på hur han ska avsluta årets träff. Då kan han ju inte ha särskilt ro-

Tänk, ibland är dagarna som ögonblick morgon och kväll går i varandra I Trollszykien går de - tycks det mig ännu fortare...

Ändå, när jag i minnet återvänder till de dagar som nu gått hör jag ekon från allt det vi upplevt Stilla kaffestunder i tidig morgonväkt Frågesport och metartävling pannor i veck på Grötlunksstig Små kärvännliga gliringar och en och annan rejälare snyting...

Barn, barn och barn som inte vill i säng som inte vill stiga upp men ständigt är glädjande hungriga

Drivor av knäckebröd och vetebullar, stora grötkastrullen som alltid, var morgon var fylld.

Filmvisning, bad i svalkande vatten Bildans utför Kalvstigen i högtrycksvärme Kockar och kokerskor med spisvärmens röda rosor i hyn

De där "bara" lata stunderna i sol eller i skugga Till och med en stilla andaktsstund mitt i larmet med ett ord åt var och en

Bocciakulornas smällar, stillsamma debatter om svaret på en fråga eller namnet på en växt

Sist men inte minst Ett värddpar som med gott humör lugn och glädje sett till att alla Trollszykier fått del av allt det goda, roliga och vackra....

ligt.

Varje gång tänker man också: I år har han väl ändå inget nytt att komma med! Men visst har han det. Lika tjusigt varje gång.

Så även vid sommarens fina träff i Ingesarven.

Sven höll sitt tal och avslutade naturligtvis i vanlig ordning med ett poetiskt inslag där han skildrade hela veckan i enkla ord, men ord som kändes ända in i hjärtat. Så fint hade vi faktiskt haft det. (Läs själv här intill...)

Och nästa sommar träffas vi förstås på Omberg. Där får Sven det lite lättare. Där finns ju poesin - i själva berget....

Det bodde vid sjön Magelungen en kille vid namn "Rockarkungen" Elvis var hans idol för han digga rock'n roll liksom Martin "Rockfnykis" Ljungen

En punkartjej uti Hagfors på kinden hade ett hakkors hon sökte ett kneg chefen titta och teg sen peka'n på dörr'n och sa "Mors"

Här är duon som kämpade

Visst blev det en spännande final i sommarens Stormästerskap.

Den kom att stå mellan Sven och Anna, framför allt av den anledningen att de övriga halkat lite efter i den "uppmjukande" omgången som handlade om att snabbt känna igen olika djur. Bilder visades i stil med TV-programmet "Vem vet var".

De tävlande fick alltså på första bilden - som gav fem poäng - se bara en liten del av djuret. I nästa omgång - som gällde tre poäng - fick deltagarna se lite mer av djuret och så vidare.

Den omgången vann Anna med 3 poäng före Sven, medan de övriga redan då var slagna med 15 - 17 poäng.

Sven och Anna fortsatte kampen i de två kvarvarande omgångarna. Efter den första ledde Anna fortfarande med tre poäng men i slutomgången klippte Sven till och vann kampen med fyra poäng tillgodo.

Sven vann alltså och fick därmed sin första inteckning i det ståtliga vandringspriset.

Undra på att han var rörd till tårar när han likt Björn Borg höjde bucklan mot skyn.

ALLA TROLLSYKIER GRATULERAR VARMT.....

En orolig fader i Löt
han hade en dotter så söt
När de friare kom
som han ej tyckte om
med geväret han efter dem sköt

Det bjöds på släktträff i Bergsjö i år
Närmare bestämt MHF-gården strax intill
Det kom drygt fyrtio till lördagens kaffetår
Alla fick plats och lite till

På söndagen spred sig väldoftan över byn
det bjöds på surströmming, tunnbröd och lök
Inte alla tyckte den var bra för hyn
och en och annan gömde sig i gårdens kök

På måndagen stod årets fiskafänge
då koras mästermetaren i våran republik
Efter en kamp som höll på ganska länge
tog Nisse segern och gav upp ett skrik

På tisdan formerade vi bilkaravan
färden ställdes mot hambometropolen Järvsö
Några trodde vi skulle åka ner till stan
men alla sällade sig till vår lilla kö

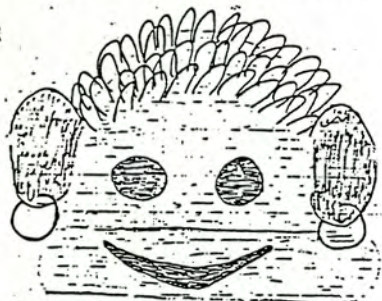
Onsdan bjöd ej på någon överraskning
Några spelade boccia och andra badminton
Somliga åkte till Bergsjö för veckans vaskning
men de flesta såg supershow på videon

Torsdagen brukar vara hemfärdens dag
årets torsdag var inget undantag
Vi tog farväl och regnet började droppa
Även en liten tår rann på någons kind
för man vid avsked ej av glädje vill hoppa

LEONARDO

TROLLSYKIENS VASAMÖSSA

Förslagen till Vasaloppsmössa för Jerker med söner var många. Här är några förslag. Nils till höger och de övriga är namngivna.

STICCA FÖRST MÖSSAN. VIRKA ÖRON, MUN, ÖGON OCH SY FAST. RINGAR I ÖRONEN HÄRET ÄR FAST SYTT EFTERST.

ANETA O. LENA

Damenhusen

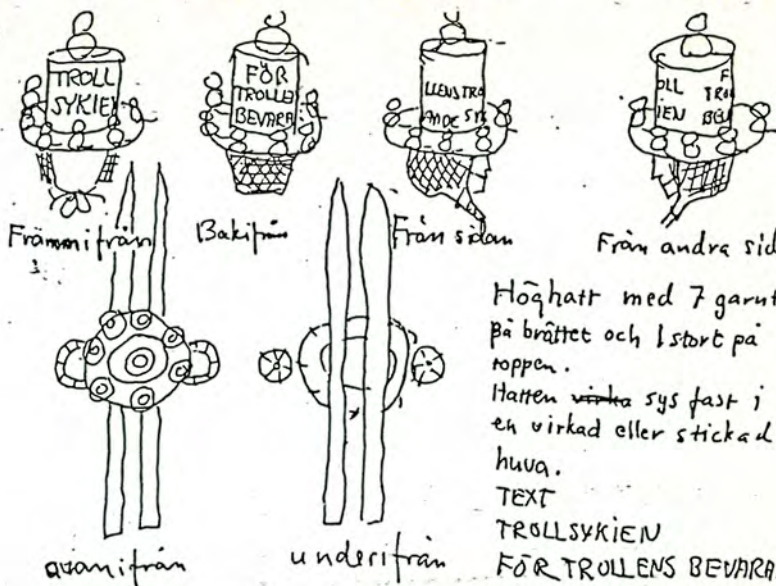

FABIAN FAN CLUB

Mössan kan stickas eller virkas i valfria men glada färger.....

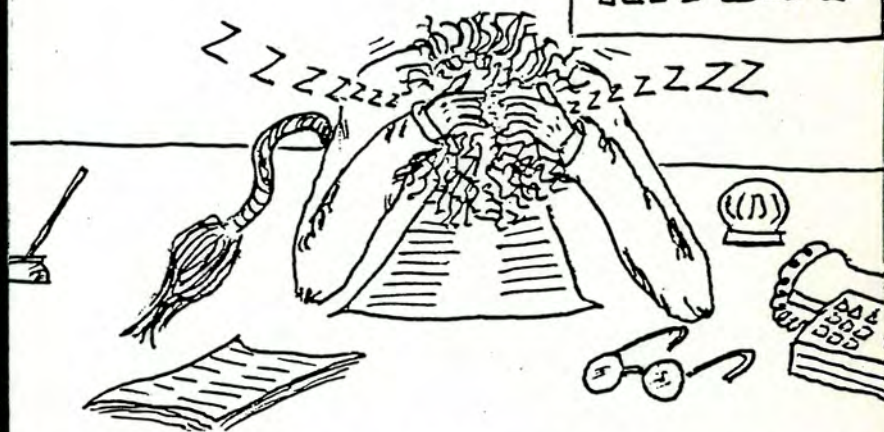
Henric

Höghatt med 7 garntråd på brättet och 1 stort på toppen. Hatten virkas sys fast i en virkad eller stickad huva.

TEXT
TROLLSYKIEN
FÖR TROLLEN BEVARANDE

TROLL-APPORT

EXTRAEXTRAEXTRAEXTRAEXTRA STOPP FÖR LOPP

- Det blir inget Vasalopp för Jerker Algotsson och de tre så kallade harar han skulle haft med sig som draghjälp i loppet. I det obligatoriska dopingprov som Algotsson lämnade efter Korpens 24-timmarslopp i Eskilstuna i fjol har man funnit spår av det otillåtna doping-preparatet T I T B I T S, lakritskonfekt. Nyheten slog ner som en bomb i Trollsykiska

skidkretsar. Trollsykiska Skid- och Backhopparförbundet har därför beslutat att avstänga Algotsson från allt tävlande i 18 månader. Vi har inte kunnat nå Jerker Algotsson för en kommentar, men åskådare till loppet i Eskilstuna påstår sig på startplatsen ha sett en rumänsk resväskeförsäljare. Om denne kan sättas i samband med det inträffade är ännu oklart.